Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

26 февруари 2019 година*[i]

[Текст, поправен с определение от 10 април 2019 година]

„Европейска система на централните банки — Жалба, основана на нарушение на член 14.2, втора алинея от устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка — Решение на национален орган за временно отстраняване от длъжност на управителя на националната централна банка“

По съединени дела C-202/18 и C-238/18

с предмет две жалби съгласно член 14.2, втора алинея от Протокола за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, подадени съответно на 16 март и на 3 април 2018 г.,

Ilmārs Rimšēvičs, за когото се явяват S. Vārpiņš, M. Kvēps и I. Pazare, advokāti (C-202/18),

[Текст, поправен с определение от 10 април 2019 година] **Европейска централна банка (ЕЦБ)**, за която се явяват C. Zilioli, K. Kaiser и C. Kroppenstedt, в качеството на представители, подпомагани от D. Sarmiento Ramírez-Escudero, abogado, и от V. Čukste-Jurjeva, advokāte (C-238/18),

жалбоподатели,

срещу

Република Латвия, за която се явяват I. Kucina и J. Davidoviča, в качеството на представители,

ответник,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: K. Lenaerts, председател, J.-C. Bonichot (докладчик), A. Prechal, M. Vilaras, E. Regan, K. Jürimäe и C. Lycourgos, председатели на състави, A. Rosas, E. Juhász, E. Levits, L. Bay Larsen, D. Šváby и M. Berger, съдии,

генерален адвокат: J. Kokott,

секретар: M. Aleksejev, началник на отдел,

предвид изложеното в писмените фази на производствата и в съдебното заседание от 25 септември 2018 г.,

* Език на производството: латвийски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 19 декември 2018 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбите си, подадени на основание член 14.2, втора алинея от Протокола за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-нататък „уставът на ЕСЦБ и на ЕЦБ“), г-н Ilmārs Rimšēvičs, управител на Latvijas Banka (латвийската централна банка), от една страна, и Европейската централна банка (ЕЦБ), по решение на управителния ѝ съвет, от друга, атакуват решението от 19 февруари 2018 г., с което Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (Служба за предотвратяване и борба с корупцията, Латвия) (наричана по-нататък „KNAB“) временно е забранила на г-н Rimšēvičs да изпълнява функциите си на управител на латвийската централна банка (наричано по-нататък „спорното решение“).

Правна уредба

Правото на Съюза

2 Съгласно член 129 ДФЕС:

„1. ЕСЦБ се управлява от органите за вземане на решения на Европейската централна банка, които са Управителен съвет и Изпълнителен съвет.

2. Уставът на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, наричан по-нататък „Устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ“, се съдържа в протокол, приложен към Договорите.

[…]“.

3 Член 130 ДФЕС предвижда:

„При упражняване на правомощията и изпълнението на задачите и задълженията, възложени им в съответствие с Договорите и Устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, нито Европейската централна банка, нито национална централна банка, нито някой от членовете на техните органи за вземане на решения имат право да искат или да приемат указания от институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, от правителство на държава членка или от някой друг орган. Институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, както и правителствата на държавите членки се задължават да спазват този принцип и да не се стремят да оказват влияние върху членовете на органите за вземане на решения на Европейската централна банка или на националните централни банки при изпълнение на техните задачи“.

4 Член 131 ДФЕС гласи:

„Всяка държава членка гарантира, че нейното национално законодателство, включително уставът на централната ѝ банка, е в съответствие с разпоредбите на Договорите и с Устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ“.

5 Член 283 ДФЕС, параграф 1 има следната формулировка:

„Управителният съвет на Европейската централна банка се състои от членовете на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка и от управителите на националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото“.

6 Съгласно член 14 („Национални централни банки“) от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ:

„14.1. В съответствие с член 131 от Договора за функционирането на Европейския съюз, всяка държава членка осигурява съответствието на нейното национално законодателство, включително и устройствения закон на нейната национална централна банка, с Договорите и с настоящия устав.

14.2. Устройствените закони на национални централни банки, в частност следва да предвиждат, че мандатът на управителя на националната централна банка е не по-кратък от 5 години.

Управителят може да бъде освобождаван от длъжност само ако той повече не отговаря на изискванията, които са необходими за изпълнението на неговите задължения или ако е виновен за извършено сериозно нарушение. Решението по този въпрос може да бъде отнесено до Съда от засегнатия управител или от Управителния съвет, на основание нарушение на Договорите или на правна норма за тяхното прилагане. Такива дела се завеждат в срок до два месеца от публикуването на решението или от неговото съобщаване на ищеца, или при липса на такова, от деня, в който последният е узнал за него, в зависимост от конкретния случай.

14.3. Националните централни банки са неразделна част от ЕСЦБ и действат в съответствие с насоките и указанията на ЕЦБ. Управителният съвет предприема необходимите мерки, за да гарантира съобразяването с насоките и указанията на ЕЦБ и изисква предоставяне на всякаква необходима информация.

14.4. Националните централни банки могат да изпълняват и функции, извън посочените в настоящия устав, освен ако Управителният съвет приеме, с мнозинство от две трети от подадените гласове, че те са несъвместими с целите и задачите на ЕСЦБ. Тези функции се осъществяват на отговорност и за сметка на националните централни банки и не се считат за част от функциите на ЕСЦБ“.

Латвийското право

7 Съгласно член 241, параграф 2 от Kriminālprocesa likums (Наказателно-процесуален кодекс):

„Мярка за неотклонение се налага под формата на принудителна процесуална мярка по отношение на заподозрян или обвиняем, ако има причини да се смята, че съответното лице ще продължи да участва в криминална дейност, ще затрудни провеждането на наказателното производство или работата на съда, или ще се отклони от това производство или от явяването пред съда“.

8 Съгласно член 254 от този кодекс:

„1. Забраната за заемане на определена длъжност е наложена по отношение на заподозрян или подсъдим — при определени с решение на отговорното за провеждането на производството лице условия — забрана за упражняване на определен вид дейност през определен период или за изпълняване на функциите, свързани с дадена длъжност.

2. Решението за забрана за заемане на определена длъжност се предава, с оглед на изпълнението му, на работодателя или на всякакъв друг компетентен орган.

3. Решението по параграф 1 от този член е обвързващо за всеки държавен служител и трябва да бъде изпълнено в срок от три работни дни от неговото получаване. Държавният служител уведомява отговорното за провеждането на производството лице за започването на изпълнение на решението“.

9 Член 389, параграф 1 от посочения кодекс предвижда:

„Когато лице, което има право на защита, или лице, чието право на разпореждане със собствеността му е ограничено с процесуални действия, бъде привлечено в предварително наказателно производство, предварителното наказателно производство трябва да бъде прекратено по отношение на това лице или всички мерки за неотклонение и ограниченията на права трябва да бъдат оттеглени по отношение на неговата собственост в следния срок:

[…]

4) при особено тежко престъпление: двадесет и два месеца“.

10 Член 22 от Likums par Latvijas Banku (Закон за латвийската централна банка) от 19 май 1992 г. (*Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs*, 1992, № 22/23) предвижда:

„Управителят на латвийската централна банка се назначава от парламента, по предложение на поне десет негови членове.

Заместник-управителят и членовете на съвета на латвийската централна банка се назначават от парламента, по предложение на управителя на латвийската централна банка.

Мандатът на управителя, на заместник-управителя и на членовете на съвета на латвийската централна банка е 6 години. Ако член на съвета прекрати изпълнението на задълженията си преди изтичане на неговия мандат, се избира нов член на управителния съвет на латвийската централна банка с мандат от 6 години.

Парламентът може да освободи от длъжност управителя, заместник-управителя и членовете на съвета на латвийската централна банка преди изтичането на мандата, предвиден в трета алинея на настоящия член, само в следните случаи:

1. оставка,

2. сериозно нарушение по смисъла на член 14.2 [от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ],

3. други основания за освобождаване от длъжност, предвидени в член 14.2 [от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ].

В случая, посочен в точка 2 от четвърта алинея на този член, парламентът може да реши да освободи от длъжност управителя, заместник-управителя и членовете на съвета на латвийската централна банка след влизане в сила на осъдителната присъда.

Управителят на латвийската централна банка може да отнесе решението на парламента да го освободи от длъжност до юрисдикцията, посочена в член 14.2 [от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ]. Заместник-председателят или член на съвета на латвийската централна банка може да отнесе решението на Парламента за освобождаването му от длъжност до юрисдикцията, предвидена в Административно-процесуалния кодекс“.

11 Съгласно член 2, параграфи 1 и 2 от Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likums (Закон за Службата за предотвратяване и борба с корупцията) (*Latvijas Vēstnesis*, 2002, № 65):

„(1) Службата е централен административен орган, който упражнява функциите за предотвратяване и борба с корупцията, предвидени от този закон […]

(2) Службата се контролира от Министерския съвет. Министерският съвет осъществява институционален контрол чрез министър-председателя. Контролът обхваща правомощието на министър-председателя да контролира законосъобразността на административните решения, приемани от началника на Службата, и да отменя незаконосъобразните решения, както и, при констатиране на незаконно бездействие, да разпореди вземането на решение. Контролното правомощие на Министерския съвет не се отнася до решенията, взети от Службата при упражняване на функциите, посочени в членове 7, 8, 9 и 9^1 от този закон“.

12 Член 8, параграф 1, точка 2 от Закона за Службата за предотвратяване и борба с корупцията има следния текст:

„Във връзка с борбата с корупцията Службата упражнява следните функции:

[…]

2) провежда разследвания и извършва оперативни дейности с цел разкриване на предвидени в Наказателния кодекс престъпления, извършени по служба в публичните институции, ако тези престъпления са свързани с корупция“.

Обстоятелствата, предхождащи спора

13 На 31 октомври 2013 г. с решение на латвийския парламент г-н Ilmārs Rimšēvičs е назначен на длъжността управител на латвийската централна банка с мандат от шест години, който започва на 21 декември 2013 г. и е предвидено да изтече на 21 декември 2019 г.

14 На 17 февруари 2018 г. г-н Rimšēvičs е задържан, след като на 15 февруари същата година KNAB образува срещу него предварително наказателно производство.

15 Видно от информацията, с която разполага Съдът, той е заподозрян за това, че през 2013 г. е поискал и получил подкуп в качеството си на управител на латвийската централна банка, за да упражни влияние в интерес на частна латвийска банка.

16 На 19 февруари 2018 г., когато г-н Rimšēvičs е пуснат на свобода, KNAB приема спорното решение, с което му налага няколко принудителни мерки, а именно забрана той да упражнява правомощията си за вземане на решение, контрол и надзор в рамките на латвийската централна банка, и по-специално да заема длъжността управител на тази централна банка, задължението да внесе гаранция, както и забраната да се доближава до определени лица и да напуска страната без предварително разрешение.

17 На 27 февруари 2018 г. следователят към Rīgas rajona tiesa (районен съд Рига, Латвия) отхвърля жалбата на г-н Rimšēvičs, подадена на 23 февруари 2018 г. срещу две от наложените от KNAB принудителни мерки, а именно забраната той да изпълнява задълженията си в латвийската централна банка и да напуска страната без разрешение.

18 На 28 юни 2018 г. прокурорът, на когото е възложено делото, повдига обвинение на г-н Rimšēvičs за следните деяния:

– получаването на подкуп като подарък под формата на предложено ваканционно пътуване,

– приемането на предложение за подкуп в размер на 500 000 EUR, и

– приемането на подкуп в размер на 250 000 EUR.

Искания на страните и производство пред Съда

19 С жалбата си по дело C-202/18 г-н Rimšēvičs иска от Съда:

– да установи, че със спорното решение той незаконосъобразно е освободен от длъжността управител на латвийската централна банка,

– да установи незаконосъобразността на наложената му със спорното решение принудителна мярка, която се състои в забраната да изпълнява задълженията и правомощията на управител на латвийската централна банка, и

– да установи, че произтичащите от спорното решение ограничения да изпълнява задълженията и правомощията на член на Управителния съвет на ЕЦБ са приложени незаконно по отношение на него.

20 С жалбата си по дело C-238/18 ЕЦБ иска от Съда:

– да разпореди на Република Латвия съгласно член 24, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз и член 62 от Процедурния правилник на Съда да предостави цялата относима информация във връзка с разследванията, провеждани понастоящем от KNAB по отношение на г-н Rimšēvičs, управител на латвийската централна банка,

– да установи на основание на член 14.2 от Устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, че Република Латвия е нарушила втора алинея от тази разпоредба, тъй като:

  – титулярят на поста управител на латвийската централна банка е освободен от длъжност при липсата на осъдително решение, постановено по същество от независим съд, и

  – не съществува никакво извънредно обстоятелство, което може да обоснове освобождаването от длъжност на г-н Rimšēvičs в конкретния случай, ако представените от Република Латвия фактически обстоятелства го потвърдят,

– да осъди Република Латвия да заплати съдебните разноски.

21 Република Латвия моли и двете жалби да бъдат отхвърлени.

22 С отделен документ, подаден в секретариата на Съда на 3 април 2018 г., т.е. в един и същи ден с жалбата си, ЕЦБ иска от Съда да разгледа дело C-238/18 по реда на бързото производство съгласно член 53, параграф 4 и член 133 от Процедурния правилник. С определение от 12 юни 2018 г., ЕЦБ/Латвия (C-238/18, непубликувано, EU:C:2018:488), председателят на Съда уважава това искане.

23 С определение от същия ден, Rimšēvičs/Латвия (C-202/18, непубликувано, EU:C:2018:489), на основание член 133, параграф 3 от Процедурния правилник председателят на Съда взема решение служебно, след като е поканил г-н Rimšēvičs и Република Латвия да представят становищата си в тази насока, да разгледа и дело C-202/18 по реда на бързото производство.

24 С документ, подаден в секретариата на Съда пак на 3 април 2018 г., ЕЦБ подава и молба съгласно член 279 ДФЕС и член 160 от Процедурния правилник за постановяване на временни мерки, изразяващи се в това да се разпореди на Република Латвия временно да спре действието на забраната, наложена на г-н Rimšēvičs, да изпълнява задълженията си на управител на латвийската централна банка, за да може в качеството си на член на управителния съвет на ЕЦБ да изпълнява задачите, които нямат връзка с предмета на наказателното разследване, или поне да бъде разрешено г-н Rimšēvičs да назначи заместник като член на този съвет.

25 С определение от 20 юли 2018 г., ЕЦБ/Латвия (C-238/18 R, непубликувано, EU:C:2018:581), заместник-председателят на Съда разпорежда на Република Латвия да вземе необходимите мерки, за да спре — до обявяването на окончателното решение по дело C-238/18 — прилагането на приетите на 19 февруари 2018 г. от KNAB принудителни мерки по отношение на г-н Rimšēvičs, доколкото тези мерки го възпрепятстват да назначи лице, което да го замества като член на управителния съвет на ЕЦБ, и отхвърля молбата за постановяване на временни мерки в останалата ѝ част.

26 В общото за двете дела съдебно заседание, проведено на 25 септември 2018 г., председателят на Съда приканва представителите на Република Латвия да представят на Съда в осемдневен срок документите, които оправдават принудителните мерки, наложени от KNAB на г-н Rimšēvičs на 19 февруари 2018 г.

27 С писмо, заведено в секретариата на Съда на 2 октомври 2018 г., Република Латвия представя 44 документа.

28 В становищата си по тези документи г-н Rimšēvičs и ЕЦБ по същество приемат, че Република Латвия не е представила доказателство нито за вината на г-н Rimšēvičs, нито за основателността на наложените му принудителни мерки.

29 Тъй като дела C-202/18 и C-238/18 имат за предмет две жалби срещу спорното решение, след като изслуша страните, Съдът реши да съедини тези дела за целите на съдебното решение, в съответствие с член 54, параграф 1 от Процедурния правилник.

Относно компетентността на Съда

Доводи на страните

30 Република Латвия твърди, че Съдът няма компетентност да разгледа жалбите, подадени от г-н Rimšēvičs и ЕЦБ.

– По дело C-202/18

31 Според Република Латвия г-н Rimšēvičs иска Съдът да разгледа законосъобразността и пропорционалността на мерките, взети от органа, на когото е възложено разследването съгласно разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс. Той искал Съдът да се намеси в провеждането на наказателно производство — нещо, което можело да има съществено отражение върху разследването и върху предаването на виновното лице на съд в съответствие с

латвийското законодателство. По мнение на Република Латвия петитумът на жалбата е по-широк от компетентността на Съда. Ако Съдът го уважал, той щял да действа в разрез с член 276 ДФЕС.

32 Г-н Rimšēvičs пък смята, че забраната да изпълнява задълженията си на управител на латвийската централна банка за неуточнен период трябва да се счита за освобождаване от длъжност, по отношение на което Съдът има компетентност на основание на член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ.

– По дело C-238/18

33 Република Латвия смята, че единственото решение, което може да бъде обжалвано съгласно член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, е решението, което прекратява правната и институционална връзка между управителя на национална централна банка и тази институция, а не всяко решение, което налага на това лице задължения. Тя изтъква, че с оглед на индивидуализирането на решението, което прекратява такава правна връзка, не следва да се прави разграничение между понятието „освобождаване от длъжност“ по смисъла на цитирания член и „освобождаване от длъжност“ по членове 246 ДФЕС, 247 ДФЕС и 286 ДФЕС, член 11.4 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, както и член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 година за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 2013 г., стр. 63), тъй като и в двата случая това понятие е едно и също от гледна точка на последици. Република Латвия впрочем отбелязва, че двата различни термина, използвани в текста на латвийски език на тези разпоредби, са взаимозаменяеми.

34 Целта на спорното решение обаче не била да прекрати правната и институционална връзка между латвийската централна банка и нейния управител, а само да гарантира ефикасното провеждане на образуваното спрямо него разследване.

35 На първо място, тази мярка била временна и можело по всяко време да бъде изменена или оттеглена. Член 389, параграф 1, точка 4 от Наказателно-процесуалния кодекс всъщност предвиждал, че при особено тежко престъпление, като това, в което е заподозряно съответното лице, образуваното спрямо него предварително наказателно производство трябва да бъде прекратено или всички принудителни мерки да бъдат оттеглени в срок от 22 месеца от включването на това лице в посоченото производство. От член 249, параграф 1 от Наказателно-процесуалния кодекс следвало също, че ако принудителна процесуална мярка, наложена на дадено лице, стане безпредметна или поведението на лицето или обстоятелствата, обусловили избора на принудителната мярка, са се променили, тази мярка трябва да бъде оттеглена.

36 На второ място, въпреки че съгласно член 22 от Закона за латвийската централна банка единствено латвийският парламент има правомощието да освободи от длъжност управителя на тази централна банка, въпросната институция не била приела подобно решение.

37 В допълнение тълкуването, в смисъл че решение като спорното попада в приложното поле на член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, противоречало на член 276 ДФЕС. Целта на член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ била не да позволи на Съда да се намеси в провеждането на течащо наказателно производство, а да гарантира, че управителят на национална централна банка няма да бъде неправомерно освободен от длъжност от националните власти. Уважаването на искането на ЕЦБ щяло да задължи Съда да преразгледа фактите и доказателствата, събрани в рамките на течащото наказателно производство в Латвия, които оправдали налагането на г-н Rimšēvičs на принудителни мерки, и следователно да засегне правомощията на националните власти.

38 В съответствие с член 7 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ независимостта на управлението на латвийската централна банка била гарантирана и с член 13 от Закона за латвийската централна банка. Тази независимост при изпълнението на задачите на латвийската централна банка не предоставяла никакъв наказателен имунитет на управителя и не налагала ограничения на латвийските правоприлагащи органи. За да гарантира независимостта и стабилността на латвийската централна банка, законът предвидил наред с управителя и заместник-управител, процедурата за избиране на когото от парламента давала същите гаранции като тези, които са налице за управителя, и заместник-управителят упражнява функциите на управител на споменатата централна банка, когато управителят отсъства или е бил освободен от длъжност или мандатът му е изтекъл. Ето защо според Република Латвия в подобен случай заместник-управителят трябва да бъде квалифициран като „управител“ по смисъла на член 283, параграф 1 ДФЕС и на член 10.1 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ и съответно да му бъде признато правото да участва в управителния съвет на ЕЦБ.

39 В допълнение съгласно член 375, параграф 1 от Наказателно-процесуалния кодекс обстоятелствата в преписката по делото представлявали следствена тайна и поради това не можело да бъдат съобщени на лица, които се явяват трети лица спрямо наказателното производство. Ето защо Съдът трябвало да отхвърли искането на ЕЦБ да бъде разпоредено на Република Латвия да предостави цялата относима информация, свързана с разследването от KNAB на г-н Rimšēvičs.

40 От своя страна ЕЦБ смята, че жалбата ѝ не може да бъде изключена от приложното поле на член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ.

41 В тази насока тя подчертава важността на принципа на независимост на ЕСЦБ и на ЕЦБ, прогласен в член 130 ДФЕС, чиято цел е да позволи на ЕЦБ да изпълнява — свободна от политически натиск — задачите, които Договорът за функционирането на ЕС ѝ възлага. Член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ привеждал в действие този принцип, като уточнявал условията, при които управителят на национална централна банка може да бъде освободен от длъжност, и като предвиждал възможността Съдът да провери законосъобразността на подобна мярка.

42 С оглед на целта на последната разпоредба забраната да се изпълнява всякакво задължение, свързано с длъжността управител на национална централна банка, дори тази забрана формално да не прекратявала правната и институционална връзка на това лице с посочената банка, трябвало да се приравни на освобождаване от длъжност по смисъла на член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ. Ако бъдело възприето обратното тълкуване, с приемането на мерки от такъв характер държавите членки щели да са в състояние да заобиколят гаранцията за независимост, предвидена с този текст. Независимостта на управителя щяла да бъде застрашена в същата степен с временна забрана за съответния управител да изпълнява задълженията си, а fortiori ако, както в настоящия случай, срокът на тази забрана е неизвестен и може да изтече след края на мандата на управителя.

Съображения на Съда

43 Република Латвия твърди, на първо място, че спорното решение, което е временно, не е „освободило от длъжност“ управителя на латвийската централна банка. Единствените решения, които можело да бъдат атакувани съгласно член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, прекратявали окончателно правната и институционална връзка между управителя на дадена национална централна банка и тази банка.

44 Както отбелязва генералният адвокат в точка 78 от заключението си, действително в тази насока формулировката, използвана в член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, за да дефинира предмета на предвидената в него възможност за завеждане на дело, изглежда насочва —както в текста на латвийски език, така и в текстовете на тази разпоредба на редица други езици — към окончателно прекъсване на връзката между националната централна банка и нейния управител.

45 Съгласно постоянната практика на Съда обаче, за да се тълкува разпоредба от правото на Съюза, трябва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ, както и целите, преследвани от правната уредба, от която тя е част (вж. по-специално решение от 17 април 2018 г., Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, т. 44 и цитираната съдебна практика).

46 В този аспект следва да се припомни, че авторите на Договора за ЕО, а след това на Договора за функционирането на ЕС, са искали да гарантират, че ЕЦБ и ЕСЦБ са в състояние да изпълняват независимо възложените им задачи (вж. в този смисъл решение от 10 юли 2003 г., Комисия/ЕЦБ, C-11/00, EU:C:2003:395, т. 130).

47 Основната илюстрация на това желание е в член 130 ДФЕС, възпроизведен по същество в член 7 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, който изрично забранява, от една страна, на ЕЦБ, на националните централни банки и на членовете на техните органи за вземане на решение да искат или да приемат указания от институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, от правителство на държава членка или от някой друг орган, и от друга страна, на посочените институции, органи, служби или агенции на Съюза, както и на правителствата на държавите членки, да се стремят да оказват влияние върху членовете на органите за вземане на решения на ЕЦБ или на националните централни банки при изпълнение на техните задачи (вж. в този смисъл решение от 10 юли 2003 г., Комисия/ЕЦБ, C-11/00, EU:C:2003:395, т. 131). Следователно целта на тези разпоредби по същество е да предпазят ЕСЦБ от всякакъв политически натиск, за да ѝ позволят ефикасно да работи за постигането на целите, които обуславят нейните задачи, чрез независимото упражняване на конкретните правомощия, с които разполага за тази цел по силата на първичното право (вж. в този смисъл решение от 16 юни 2015 г., Gauweiler и др., C-62/14, EU:C:2015:400, т. 40 и цитираната съдебна практика).

48 Именно с цел да гарантира функционалната независимост на управителите на националните централни банки, които съгласно член 282, параграф 1 ДФЕС заедно с ЕЦБ образуват ЕСЦБ, член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ определя на пет години минималната продължителност на мандата им, предвижда, че те могат да бъдат освободени от длъжност само ако повече не отговарят на изискванията, необходими за изпълнението на задълженията им, или ако са виновни за извършено сериозно нарушение, и създава в полза на съответния управител и на управителния съвет на ЕЦБ правно средство за защита пред Съда срещу такава мярка.

49 С предоставянето направо на Съда на компетентността да провери дали решението за освобождаване от длъжност на управителя на национална централна банка е законосъобразно, държавите членки са показали важността, която има за тях независимостта на лицата, заемащи посочената длъжност.

50 Всъщност съгласно член 283, параграф 1 ДФЕС и член 10.1 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ управителите на националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото, са членове по право на управителния съвет на ЕЦБ, който по силата на член 12.1 от този устав е единственият орган на Евросистемата за вземане на решение и единственият орган на ЕЦБ за вземане на решение в рамките на механизма за единен надзор съгласно член 26, параграф 8 от Регламент № 1024/2013.

51 Ако беше възможно да се вземе решение управителите на националните централни банки да бъдат освобождавани от длъжност, без да се излагат мотиви за това, независимостта им щеше да бъде сериозно застрашена, а оттук и на самия управителен съвет на ЕЦБ.

52 В тази насока следва да се отбележи, първо, че временната забрана за управителя на национална централна банка да изпълнява задълженията си може да представлява средство за натиск върху него. От една страна, видно от фактите по настоящите дела, подобна забрана може да е особено тежка за управителя, на когото е наложена, когато не е предвидена за конкретен срок, тъй като тази забрана впрочем би могла да се прилага през значителна част от мандата му. От друга страна, доколкото е временна, тя може да предоставя още по-ефикасно средство за натиск, когато — както посочва Република Латвия относно спорното решение — тя може да бъде оттеглена в зависимост не само от развитието на разследването, но и от поведението на съответния управител.

53 Второ, ако дадена мярка, която забранява на управителя да изпълнява задълженията си, трябваше изобщо да бъде изключена от контрола на Съда съгласно член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ по съображение, че е временна, всяка държава членка щеше лесно да избегне този контрол с приемането на последователни временни мерки, така че — както е подчертал генералният адвокат в точка 75 от заключението си, би имало опасност последната разпоредба да бъде лишена от полезен ефект.

54 Впрочем не е сигурно, че спорното решение, което поначало е временно, не би могло да бъде окончателно от гледна точка на последици, защото според изложеното от самата Република Латвия член 389 от Наказателно-процесуалния кодекс допуска запазването в сила на мерките и на ограниченията, приети в рамките на това решение, за период от 22 месеца, или до края на мандата на г-н Rimšēvičs, предвиден да изтече през декември 2019 г.

55 Ето защо и от намерението на авторите на Договора за функционирането на ЕС, и от общия разум на устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, а и от самата цел на член 14.2, втора алинея от този устав следва, че по силата на тази разпоредба Съдът е компетентен да разгледа жалба, подадена срещу мярка като съдържащата се в спорното решение временна забрана за изпълнение на задълженията на управител на латвийската централна банка.

56 На второ място, Република Латвия посочва, че Съдът не е компетентен да разгледа решение, което според нея е предназначено да гарантира ефикасното развитие на наказателното производство, образувано срещу лицето, визирано с това решение. Следователно преценката на обстоятелствата, които оправдават налагането на принудителни мерки в рамките на наказателно производство, била от компетентността единствено на националните власти. Впрочем съгласно член 375, параграф 1 от Наказателно-процесуалния кодекс тези обстоятелства били следствена тайна и поради това не можело да бъдат съобщени на лица, които се явяват трети лица спрямо наказателното производство. Член 276 ДФЕС потвърждавал липсата на компетентност на Съда в тази насока, защото предвижда, че „[п]ри упражняване на предоставените му правомощия, свързани с разпоредбите на глави 4 и 5 на дял V, трета част [от Договора за функционирането на ЕС], относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие, Съдът на Европейския съюз не е компетентен да проверява валидността или пропорционалността на операции, проведени от полицията или други правоприлагащи служби в държава членка, нито да се произнася относно изпълнението на задълженията на държавите членки за поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност“.

57 Действително, в тази насока авторите на Договорите са предоставили на Съюза само ограничена компетентност в наказателната материя, но от практиката на Съда следва, че правото на Съюза установява граници на компетентността на държавите членки в тази материя (решение от 15 септември 2011 г., Dickinger и Ömer, C-347/09, EU:C:2011:582, т. 31). Всъщност тази компетентност на държавите членки трябва да се упражнява при спазване не само на основните

свободи, гарантирани от правото на Съюза (вж. в този смисъл решения от 2 февруари 1989 г., Cowan, 186/87, EU:C:1989:47, т. 19 и от 19 януари 1999 г., Calfa, C-348/96, EU:C:1999:6, т. 17), но и на цялото право на Съюза, и по-специално на първичното право. Ето защо правилата на националния наказателен процес не могат да създават пречка за компетентността, която член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ предоставя на Съда винаги когато тази разпоредба е приложима.

58 Впрочем доводът на Република Латвия, изведен от член 276 ДФЕС, няма как да бъде приет.

59 Всъщност цитираният член ограничава компетентността на Съда само при упражняването на правомощията му във връзка с разпоредбите на глави 4 и 5 от дял V от трета част на Договора за функционирането на ЕС. Както обаче изтъква генералният адвокат в точка 82 от заключението си, настоящото дело се отнася не до тези правомощия, а до правомощията, които Съдът черпи директно и изрично от член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ.

60 На трето и последно място, Република Латвия подчертава неприемливите за нея последици, до които би довело признаването на компетентността на Съда. Такава компетентност щяла да даде на управителя на латвийската централна банка наказателен имунитет, щяла да ограничи принудителните мерки, които можело да му бъдат наложени, и щяла да има съществено отражение върху развитието на наказателното производство.

61 В тази насока следва да се подчертае, че член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ изобщо не предоставя наказателен имунитет на управителя на национална централна банка, нито пък ограничава принудителните мерки, които е възможно да му бъдат наложени. Този член предоставя на последното лице, както и на управителния съвет на ЕЦБ, само правото да атакува пред Съда всяко решение, с което този управител е освободен от длъжност. Ето защо евентуалното съвпадане на предвидената в този член жалба и на национално наказателно производство се отнася единствено до извънредния случай, когато такова производство води до налагането на управителя на дадена национална централна банка на временна мярка, която може да бъде приравнена на освобождаване от длъжност по смисъла на тази разпоредба. Дори в този случай обаче няма данни, представени от Република Латвия, които да доказват, че предвидената от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ жалба може да накърни нормалното развитие на разследването.

62 От изложеното дотук следва, че възражението за липса на компетентност на Съда да разгледа жалбите, подадени от г-н Rimšēvičs и ЕЦБ срещу спорното решение на основание на член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, трябва да бъде отхвърлено.

63 Уместно е още да се добави, че компетентността на Съда съгласно тази разпоредба е сведена до жалбите, насочени срещу временна или постоянна забрана за изпълнение на задълженията на управител на национална централна банка. Съответно спорното решение, с което KNAB е постановила няколко принудителни мерки, попада в обхвата на компетентността на Съда само доколкото временно забранява на г-н Rimšēvičs да изпълнява задълженията си на управител на латвийската централна банка.

По жалбите

По характера на жалбите

64 Съдът е сезиран от г-н Rimšēvičs, в качеството му на управител на латвийската централна банка, и от ЕЦБ въз основа на решение на управителния ѝ съвет съгласно член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ. Петитумите на двете жалби обаче имат различна формулировка. Г-н Rimšēvičs по

същество иска Съдът да установи, че приетото от името на Република Латвия спорно решение е незаконосъобразно, докато ЕЦБ иска от Съда да установи, че Република Латвия е нарушила член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ. Запитана по време на съдебното заседание за характера на жалбата, предвидена в член 14.2, втора алинея от цитирания устав, ЕЦБ уточни, че иска от Съда да се произнесе с „установително решение, както в производството за установяване на нарушение“.

65 Като начало обаче следва да се отбележи, че в член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ по никакъв начин не се препраща, изрично или мълчаливо, към производството за установяване на неизпълнение на задължения, уредено с членове 258—260 ДФЕС.

66 От друга страна, както граматическото, така и систематичното и телеологично тълкуване на член 14.2 от споменатия устав водят до квалифицирането на жалбата, предвидена в този член, като жалба за отмяна.

67 На първо място, по отношение на текста на тази разпоредба е необходимо да се отбележи, че жалбата по член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, подобно на тази по член 263 ДФЕС, може да бъде подадена от частноправен субект, в случая от освободения от длъжност управител, срещу решение, на което той е адресат. В допълнение, всяка от тези две жалби трябва да бъде подадена в същия двумесечен срок, дефиниран по идентичен начин в член 263, параграф 6 ДФЕС и в член 14.2, втора алинея, последно изречение от посочения устав. Освен това и двете разпоредби по идентичен начин предвиждат, че жалбоподателите могат да излагат основания, с които се твърди „нарушаване на Договорите или на всякаква правна норма, свързана с тяхното изпълнение“.

68 На второ място, от систематичния подход следва, че спецификата на член 14.2 от цитирания устав не е несъвместима с характеристиките на жалбата за отмяна.

69 Действително, доколкото изрично възлага на Съда да контролира законосъобразността на акт на националното право през призмата на „Договорите или на всякаква правна норма, свързана с тяхното изпълнение“, член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ дерогира общото разпределение на правомощията между националния съд и съда на Съюза, предвидено в Договорите, и по-специално в член 263 ДФЕС, тъй като жалбата съгласно този член може да се отнася само до актове от правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 16 декември 1960 г., Humblet/État belge, 6/60-IMM, EU:C:1960:48). Тази дерогация обаче се обяснява с особения институционален контекст на ЕСЦБ, в който тя се вписва. Всъщност ЕСЦБ представлява в правото на Съюза оригинална правна конструкция, която свързва и кара тясно да си сътрудничат национални институции, а именно националните централни банки, и институция на Съюза — ЕЦБ, и характерен белег на която са различната структура и не толкова отчетливото разграничение между правния ред на Съюза и националните правни системи.

70 Член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ всъщност е резултат от последиците от тази силно интегрирана система, желана от авторите на Договорите за ЕСЦБ, и по-специално от двояката функционална роля на управителя на национална централна банка — национален орган, който обаче действа в рамките на ЕСЦБ и заседава, когато е управител на национална централна банка на държава членка, паричната единица на която е еврото, в основния ръководен орган на ЕЦБ. Именно поради този хибриден статут и, както бе подчертано в точка 48 от настоящото решение, за да се гарантира функционалната независимост на управителите на националните централни банки в рамките на ЕСЦБ, по изключение решението, което е взето от национален орган и освобождава някой от тях от длъжност, може да бъде отнесено до Съда.

71 Следователно към системата от правни способи за защита, предвидена от Договорите, член 14.2 от устава добавя правен способ за защита, който е много особен, видно от това, че лицата, на които той е на разположение, са много ограничен кръг, че предметът на решенията, срещу които може да бъде използван, се свежда до една хипотеза, и от това, че обстоятелствата, при които може да бъде приведен в действие, са изключителни.

72 На трето място, характерът на жалбата, предвидена с член 14.2 от устава, става ясен и от целта, с оглед на която тя е създадена. Както бе припомнено в точка 49 и сл. от настоящото решение, тази жалба е една от основните гаранции, че управителите, макар и назначавани от държавите членки, и ако е необходимо, освобождавани от длъжност от тях, трябва да изпълняват възложените им с Договорите задачи напълно независимо и да не приемат, в съответствие с член 130 ДФЕС и член 7 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, никакви указания от националните органи. Следователно управителят е важен компонент от институционалния баланс, необходим за тясното сътрудничество на националните централни банки с ЕЦБ в рамките на ЕСЦБ.

73 Именно поради важността на тази цел и неудобството от каквото и да било забавяне на санкционирането на решението за освобождаване от длъжност на управител, взето в нарушение на Договорите или на всякаква правна норма, свързана с тяхното изпълнение, авторите на тези договори са създали правно средство за защита пред Съда срещу такъв акт, което е на разположение на ЕЦБ и на съответния управител. Както отбелязва по същество заместник-председателят на Съда в определението за допускане на обезпечение от 20 юли 2018 г., ЕЦБ/Латвия (C-238/18 R, непубликувано, EU:C:2018:581, т. 71 и 72), когато преценява изискването за неотложност, всъщност продължителното неучастие на член на управителния съвет може сериозно да засегне безпроблемното функциониране на този основен орган на ЕЦБ. В допълнение, освобождаването от длъжност на даден управител може да има тежки и незабавни последици за съответното лице.

74 Единствено жалбата за отмяна, евентуално допълнена с временните мерки, които могат да бъдат разпоредени от Съда в приложение на членове 278 ДФЕС и 279 ДФЕС, е в състояние да отговори на опасенията, които са в основата на създаването на това правно средство за защита. По-специално намеренията на авторите на устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ не биха получили задоволителен отговор, ако постановеното съгласно член 14.2, втора алинея от цитирания устав съдебно решение е установително и ако така последиците му трябва да зависят от привеждането му в действие от националните власти.

75 Също така следва да се припомни, че ако според Европейската комисия държава членка не е изпълнила задълженията си по член 14 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, тя може съгласно член 258 ДФЕС да издаде мотивирано становище, и ако съответната държава членка не се съобрази с това становище, да предяви пред Съда иск за установяване на неизпълнението на задължения. Ето защо няма как да се приеме, че с въвеждането на способа за обжалване, предвиден в член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, авторите на тази разпоредба са искали просто да създадат паралелно производство на вече предвиденото в член 258 ДФЕС.

76 От изложеното дотук следва, че жалбата по член 14.2, втора алинея от същия устав цели отмяната на решението, взето за да бъде даден управител на национална централна банка освободен от длъжност.

77 Ето защо, след като жалбите на г-н Rimšēvičs и на ЕЦБ изрично са подадени на основание член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, за тях трябва да се счита, че целят отмяната на спорното решение.

По основанието, с което се твърди липса на обосновка на спорното решение

Доводи на страните

78 Г-н Rimšēvičs поддържа, че спорното решение е необосновано.

79 Първо, преди това решение нито било проведено подходящо разследване, нито били събрани достатъчно доказателства. KNAB провела разследването само за два дни — то било образувано на 15 февруари 2018 г., а на 17 февруари било решено жалбоподателят да бъде задържан. На 21 февруари 2018 г. самият главен прокурор на Република Латвия обявил, че към тази дата нищо не дава основание да се твърди категорично, че е било извършено престъпление.

80 Второ, имало малка вероятност управителят на латвийската централна банка да е извършил престъплението, в което е заподозрян — пасивна корупция в полза на частна латвийска банка, която била прекратила дейността си през 2016 г. и била в ликвидация. Всъщност той нямал правомощия, които да му позволят да повлияе по какъвто и да било начин върху дейностите на частна банка. Освен това всички решения на латвийската централна банка били приемани колективно. Надзорът върху частните латвийски банки бил от компетентността не на латвийската централна банка, а на Комисията за финансовите пазари и капитали, както предвиждал член 2, параграф 1 от Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likums (Закон за Комисията за финансовите пазари и капитали).

81 Трето, източникът на информацията в основата на разследването не бил надежден. Според предоставената на жалбоподателя от KNAB информация лицето, което разкрило твърдяното за извършено престъпление през 2013 г., било бивш член на съвета на директорите на частната латвийска банка, в полза на която било извършено твърдяното корупционно действие. Последният бил задържан през 2016 г. за изпиране на пари и образуваното срещу него наказателно разследване било прекратено в замяна на оповестяването на корупционните действия, вменени на г-н Rimšēvičs.

82 Четвърто, според г-н Rimšēvičs повдигнатите му обвинения не са прецизни. KNAB посочила, че г-н Rimšēvičs е бил подкупен с цел да не пречи на действията на тази частна латвийска банка. Управителят на латвийската централна банка обаче нямал такова правомощие. Той твърди, че по много непрецизен начин е обвинен в негативен акт (бездействие), защото лицето, което докладвало това твърдяно корупционно деяние, не било в състояние да посочи позитивен акт. Той също така изтъква, че по препоръка на Комисията за финансовите пазари и капитали ЕЦБ отменила лицензията на споменатата частна латвийска банка през 2016 г., което пораждало съмнение, че жалбоподателят е благоприятствал дейностите на същата частна банка.

83 От своя страна ЕЦБ твърди, че Съдът следва да разтълкува понятието за сериозно нарушение, което може да даде основание за освобождаването от длъжност на даден управител на национална централна банка, по смисъла на член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, и за начина за неговото доказване.

84 Държавата членка, която приема мярка по член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, следвало да установи, че определените с тази разпоредба условия са изпълнени. В тази насока наличието на посочените условия трябвало да се установи от независим съд, а не от правителствена агенция, прокуратурата или магистрат следовател, който се произнася по принудителните мерки. Това изискване позволявало да се гарантира зачитането на правото на справедлив процес и презумпцията за невиновност, основополагащ принцип на европейската съдебна система. Така ЕЦБ щяла да има гаранцията, че съображенията, с които управителят е

освободен от длъжност, са мотивирани. Не било задължително решението на съда да е окончателно, за да бъде решението за освобождаване от длъжност на даден управител на национална централна банка приведено в действие, евентуално в разумен срок.

85 Възможно било обаче да се приеме, че при изключителни обстоятелства управител на централна банка на държава членка, чиято парична единица е еврото, може да бъде освободен от длъжност дори преди осъдителното съдебно решение. Такъв бил например случаят, когато мярката е взета въз основа на пределно ясни или неоспорени доказателства.

86 ЕЦБ подчертава, че в случая KNAB е освободила от длъжност управителя на латвийската централна банка, преди той да бъде осъден със съдебно решение по същество за деянията, в които е обвинен, и че понастоящем ЕЦБ не разполага с никаква информация, въз основа на която да може да прецени дали са налице изключителни обстоятелства, които могат да обосноват тази мярка. Тя уточнява, че е готова да се откаже от правото си на достъп до преписката по делото, ако наказателното разследване налага информацията, предоставена на Съда, да бъде третирана при условията на поверителност.

87 По двете дела Република Латвия поддържа, че информацията в наказателната преписка на г-н Rimšēvičs е следствена тайна съгласно член 375, параграф 1 от Наказателно-процесуалния кодекс.

– Съображения на Съда

88 От член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ изрично следва, че съответният управител или управителният съвет може да твърди в подкрепа на жалбата по тази разпоредба „нарушаване на Договорите или на всякаква правна норма, свързана с тяхното изпълнение“. Този израз визира на първо място нарушаването на условията, с които цитираният член обвързва освобождаването на даден управител от длъжност.

89 В тази насока съгласно посочената разпоредба управителят може да бъде освободен от длъжност само в две хипотези — ако той повече не отговаря на изискванията, които са необходими за изпълнението на неговите задължения, или ако е виновен за извършено сериозно нарушение.

90 В случая забраната г-н Rimšēvičs да изпълнява задълженията си на управител на латвийската централна банка е мотивирана с нуждите на наказателно разследване на твърдените действия на последния, считани за престъпление, които — ако бъдат доказани — биха представлявали „сериозно нарушение“ по смисъла на член 14.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ.

91 Като начало е нужно да се уточни, че когато е сезиран на основание член 14.2 от цитирания устав, Съдът не следва да замести националните юрисдикции, компетентни да се произнесат по наказателната отговорност на управителя, срещу когото е образувано дело, нито дори да се намесва в предварителното наказателно производство, водено срещу последния от административните или съдебни органи, компетентни съгласно правото на съответната държава членка. За нуждите на такова разследване, и по-специално за да не се допусне съответният управител да попречи на това разследване, може да е необходимо той да бъде временно освободен от длъжност.

92 От друга страна, в рамките на правомощията, които черпи от член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, Съдът трябва да се увери, че временната забрана за съответния управител да изпълнява задълженията си бива налагана само ако има достатъчно индиции, че той е извършил сериозно нарушение, което може да обоснове подобна мярка.

93 В случая съответното лице твърди пред Съда, че не е извършило нито едно от вменените му деяния. Подобно на ЕЦБ то смята, че Република Латвия изобщо не е доказала тези деяния. Фактически в писмената фаза на производството пред Съда Република Латвия не е представила никакво начало на доказателство за обвиненията в корупция, мотивирали образуването на разследването и приемането на спорното решение.

94 В съдебното заседание председателят на Съда поиска от представителите на Република Латвия, а те от своя страна поеха ангажимент, в кратък срок да предоставят на Съда документите, които обосновават спорното решение. Както обаче отбелязва генералният адвокат в точки 125—130 от заключението си, нито един от документите, представени от Република Латвия след съдебното заседание, не съдържа доказателство, което да установява наличието на достатъчно индиции за обосноваността на обвиненията, повдигнати на съответното лице.

95 С писмо, получено в секретариата на Съда на 8 януари 2019 г., Република Латвия предлага да предостави други документи „в разумен срок“, без да иска възобновяване на устната фаза на производството, която приключи, след като генералният адвокат представи заключението си съгласно член 82, параграф 2 от Процедурния правилник. С второ писмо от 30 януари 2019 г. Република Латвия отново прави искане да представи доказателства, както и устната фаза на производството да бъде възобновена. Това доказателствено искане, направено пред Съда към момента на съдебното съвещание, обаче не е придружено от никаква обосновка, която изяснява късното представяне на тези документи, както изисква член 128, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда. Всъщност описаното от латвийското правителство развитие на наказателното разследване е ирелевантно в тази насока. В допълнение, това доказателствено искане не съдържа никаква конкретна и специфична индикация за съдържанието на документите, които се предлага да бъдат предоставени. При това положение и предвид на обстоятелството, че се касае за бързи производства, доказателственото искане и искането за възобновяване на устната фаза на производството трябва да бъдат отхвърлени.

96 Ето защо за Съда се налага изводът, че Република Латвия не е доказала, че г-н Rimšēvičs е бил освободен от длъжност въз основа на достатъчно индиции, че същият е извършил сериозно нарушение по смисъла на член 14.2, втора алинея от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, и поради това Съдът приема, че основанието, с което се твърди липса на обосновка на това решение, е налице. Следователно не е необходимо да се разглеждат останалите основания, изложени в жалбата.

97 От изложеното дотук следва, че спорното решение трябва да бъде отменено в частта, която забранява на г-н Rimšēvičs да изпълнява задълженията си на управител на латвийската централна банка.

По съдебните разноски

98 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като е загубила делото, Република Латвия следва да бъде осъдена да понесе направените от нея съдебни разноски, както и тези на ЕЦБ, в съответствие с исканията на последната.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) Съединява дела C-202/18 и C-238/18 за целите на съдебното решение.

2) Отменя решението на Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (Служба за предотвратяване и борба с корупцията, Латвия) от 19 февруари 2018 г. в частта, в която то забранява на г-н Ilmārs Rimšēvičs да изпълнява задълженията си на управител на латвийската централна банка.

3) Осъжда Република Латвия да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези на Европейската централна банка (ЕЦБ).

Подписи

i — След първоначалната електронна публикация на този текст е направено изменение в точка 91.